עין משפם

נר מצוה

עשיו ג טוש"ע א"ח סיי

קכח סעיף יב [וברב אלפס פרק הקורא את המגילה

דף רעד. וברח"ש שם סימן

יף ישתן: י"חן: לג ב ג מיי שם הלי ט: לד ד ה מיי שם הלכה

יא וסמג שם טוש"ע שם סעיף יד [וברב אלפס

שם וברח"ש שם:

לה ו מיי׳ פ״ה מהלי ביאת מקדש הלכה

מו יו:

לו ז ח מיי׳ מי״ד מהל׳

יף [טוש"ע שם סעי' יד]: לו ט מיי שם הל' ג ויה]

ל"ח ס" קכח סעיף י: ל"ח י מיי" שם הלכה יא טור ש"ע שם סעיף

:7 למ כ מיי שם הלכה ח

טוש"ע שם סעיף

צ סמג עשין כ טוש"ע

ל) [פירושו תמלא ברש"י עירובין ה. ד"ה והאמר], ב) וויהכאטו. ג) ושבת פונו.

תורה אור השלם 1. וַיִּשֹא אַהַרן אַת יַדִיו אָל הָעָם וַיִּבְרְבֵם וַיַּרֶד מֵעֲשֿת הַחַּטָּאת וְהָעלָה מֵעֲשֿת הַחַּטָּאת וְהָעלָה יהשלמים: ויקרא ט כב את בני ישראל אמור . 3. אַלֶּה יַעַמְדוּ לְבְרֵךְ אֶת הָעֶם עַל הַר גְּרְזִים בְּעָבְרָכֶם אֶת הַיַּרְבֵּן שִׁמְעוֹן וְלַוִי וִיהוּדְה ויששכר ויוסח ובנימו: ''

יְּיְשָּׁשְׁבֶּוּ וְיִּוֹטֵף וּבְּנְיָמָן. דברים כז יב 4. בָּעַת הַהָּוֹא ִהְבְּדִּיל יְיָ אֶת שַׁבֶּט הַלֵּוִי לְשַׁאת אֶת אֲרוֹן בְּרִית יִי לִעַמֹּד לִפְנֵי יִי לְשִׁרְתוֹ וּלְבָרַךְ בשמו עד היום הזה:

בְּשְׁמוֹ עֵּוֹ וְיוֹם וְחֶהְיּ דברים י ח 5. כִּי בוֹ בְּחַר יְיָ אֱלֹהֶיְהְּ מְבֶּל שְׁבְּטֶיךְ לַעֲמֹד לְשְׁרֵת בְּשֵׁם יְיָ הוּא וּבְנָיו בָּל הַיְּמִים: דברים יח ה 6. וַיִּשָא אַהַרן אַת יַדִיו אָל הָעָם וַיִּבְרְכֵם וַיַּרֶד מֵעֲשֿת הַחַשָּאת וְהָעֹלָה מֵעֲשֿת הַחַשָּאת וְהָעֹלָה והשלמים: ויקרא ט כב 7. ושָׁמוּ אֶת שְמִי עַל בְּנֵי ישראל ואַני אַבְרַכֵּם:

במדבר ו כז צבו דבו דבו 8. כִּי אִם אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מכל שבטיכם לשום את שְׁמוֹ שָׁם לְשָׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ ובָאת שַׁמָה:

דברים יב ה 9. מִוְבַּח אֲדְמָה תַּעֲשֶׂה לִּי וְוָבַחְתָּ עֲלְיוּ אֶת עֹלֹתֶיךְ וְאֶת שְׁלְמֶיךְ אֶת צאנְרְּ וְאֶת בְּקְרֶרְ בְּכְּל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַוְבִּיר אֶת אַלֶּיך שמות כ כ אבוא

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה ואיתקש וכו' נשמו הס"ד ואח"כ מ״ה בשם המפורש נשם המיוחד: (ג) ד״ה לשנים וכו׳ להתפלל הא לפניט זכו ניטמפננ זיא דאמרי' וכו' זו כו'. נ"ב ס"א ואינו בכלל ברכה הא דאמרינן כה תברכו פנים בפנים:

גליון הש"ם

גם' דכתיב לעמוד לשרת. מה דקשה הא באותו קרא עלמו בפ' עקב כתיב לעמוד לפני ה' לשרתו ולברך בשמו. עי בספר זית רעגן פ' עקב ובתשובת שבות יעקב ח"ב סי' ה'. ובסמ"ג מ"ע מלוה . כ' כתב להיתר ור' נתן לעמוד לשרתו ולברך בשמו עכ"ל ול"ע ועי׳ תוספות מנחות דף קט ע"א ד"ה לא:

מוסף רש"י

נקטינן. מסורת מאכותינו, מנהג מרכותינו (ערובין

ככסבו. ביו"ד ה"י: בכינויו. באל"ף דל"ת: כנגד כספוסיהס. ונאמר להדן אדה יעמדו דברך. תימה אדרבה אימא ונאמר מפני שלריך נשיאות כפים כדאמרי' בברייתא בגמרא: ובמקדש.

ידיו. מפני שהשם כתוב עליו: גבו' בנשיחות כפים. שיגביהו את

ידיהם: קשיא ליה לרבי יונקו.

אהך גזירה שוה אי בגז"ש ילפת לה

איכא למיפרך מה למלואים שכן קרבן

ליבור כדכתיב (ויקרא ט) וירד מעשות

המטאת והעולה והשלמים וכולו של

ליבור כדכתיב קחו שעיר עזים וגו'ם

וראש חדש הוה כדכתיב ביום החדש

הראשון באחד לחדש תקים וגו' (שמות מ)

והוא היה יום שמיני למלואים כדתניאט

בסדר עולם אותו היום נטל עשר

עטרות: ר' נתן אומר אינו לריך.

משום דפרכל ליה גז"ש מייחי ליה

בהקישה: אף בניו בנשיאות כפים.

ולא תיקשי תו שכן כ"ג דאין משיבין

על החיקשף: וכסיב כל הימים. ולא

מיקשי לך תו ראש חדש ועבודת לבור:

ואיתקש ברכה לשירות. כלומר ואע"ג

דבהאי קראי לאו ברכה כתיבא אלא

שירות לעמוד לשרת בשם ה' הוא ובניו

כל הימים איתקוש ברכה ושירות

בקרא אחרינא כדאמרי׳ לעיל לשרתו

ולברך בשמו: (ה) בשם המיוחד.

ככתבו: בכל המקום ס"ד. וכי בכל

מקום שם המיוחד נזכר הכתיב ושמות ג)

זה שתי וזה זכרי לא כשאני נכתב

אני נקרא (פסחים דף נ.) ועוד וכי

בכל מקום שכינה באה ושורה דכתיב

אבא אליך והוא לא יחד מקום להזכרת

השם: מסורם הוא. מהופך. בכל

המקום אשר אבא אליך באהל מועד

שבחדבר ובשילה ובבית עולמים: או

אינו אלא אפילו פנים כנגד עורף.

שאין הליבור לריכין להסב פניהם ללד הכהנים: לשנים קורא כהנים.

כשיש שם שני כהנים לברך שליח לבור

כשגמר ברכת הודאה קורא אותן

כהנים והן הופכין פניהן שהיו הפוכין

ללד התיבה להתפלל (ב) דהא אמרינו

לקמוף יהי רצון מלפניך שתהא ברכה

זו כו': אמור להם. מקרא דלהם

נפקא לן ששליח לבור מזהיר אותן

לברך: להן קורא להנים. אם שליח

לבור כהן הוא קורא ומזהיר את

חביריו העומדים לפניו להחזיר

פניהם ולברך את ישראל ואם ישראל הוא אינו קורא כהנים:

ככתבו ובמדינה בכינויו אבמדינה כהנים נושאים את ידיהן כנגד כתפיהן יובמקדש על גבי ראשיהן יחוץ מכהן גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה מן הציץ ר' יהודה אומר אף כהן גדול מגביה ידיו למעלה מן הציץ שנאמר וושא אהרן את ידיו אל העם ויברכם: גבו׳ תנו רבנן בכה תברכו בלשון הסודש אתה אומר בלשון הקודש או אינו אלא בכל לשון נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן יאלה יעמרו לברך את העם מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש רבי יהודה אומר אינו צריך הרי הוא אומר כה עד שיאמרו בלשון הזה תניא אידך כה תברכו הבעמידה אתה אומר בעמידה או אינו אלא אפי' בישיבה נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן אלה יעמרו לברך מה להלן בעמידה אף כאן בעמידה ר' נתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר ולשרתו ולברך בשמו מה ימשרת בעמידה אף מברך בעמידה ומשרת גופיה מגלן • דכתיב ילעמוד לשרת תניא אידך כה תברכו בנשיאות כפים אתה אומר בנשיאות כפים או אינו אלא שלא בנשיאות כפים נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן יוישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם מה להלו בנשיאות כפים אף כאן יבנשיאות כפים קשיא ליה לר' יונתן אי מה להלן כהן גדול וראש חודש ועבודת צבור אף כאן כהן גדול וראש חודש ועבודת ציבור ר' נתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר זהוא ובניו כל הימים מקיש בניו לו מה הוא בנשיאות כפים אף בניו בנשיאות כפים וכתיב כל הימים ואיתקש ברכה לשירות ותניא אידך כה תברכו את בני ישראל חבשם המפורש אתה אומר בשם המפורש או אינו אלא בכינוי ת"ל יושמו את שמי המיוחד לי יכול אף בגבולין כן נאמר כאן ושמו את שמי ונאמר להלן ⁸לשום את שמו שם מה להלן בית הבחירה אף כאן בבית הבחירה רבי יָאשיה אומר אינוֹ צריך הרי הוא אומר יבכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא ⁹ אליך בכל מקום ס"ד אלא מקרא זה מסורם

הוא בכל מקום אשר אבוא אליך וברכתיך משלהס הוא בכל מקום אשר אבוא אליך וברכתיך מקום אשר אבוא אליך וברכתיך שם אזכיר את שמי והיכן אבוא אליך וברכתיך בבית הבחירה שם אזכיר את שמי בבית הבחירה תניא אידך כה תברכו את בני ישראל אין לי אלא בני ישראל גרים נשים ועבדים משוחררים מנין ת"ל ²אמור להם לכולהו תניא אידך כה תברכו מפנים כנגד פנים אתה אומר פנים כנגד פנים או אינו אלא פנים כנגד עורף ת"ל אמור להם כאדם האומר לחבירו תניא אידך כה תברכו 'בקול רם או אינו אלא בלחש ת"ל אמור להם כאדם שאומר לחבירו אמר אביים בקמינן לשנים קורא כהנים ולא' אינו קורא כהן שנא' אמור להם לשנים ואמר רב חםדא נקטינן כהן קורא כהנים ואין ישראל קורא כהנים שנאמר אמור להם אמירה

משלהם

ברכה לשירות וגבי שירות אמר בפ"ב דובחים (דף כג:) דיושב מחלל עבודה הילכך אף כאן לריך לחזור ולברך מעומד: 🦎 איבו אדא בדחש.

להלן ואכלת ושבעת וברכת מה להלן בכל לשון כדאמר למעלה מראשיהם מפני שמברכין את העם בשם המפורש ושכינה לעיל (דף לג.) וי"ל דמסתברא ליה טפי למילף ברכת כהנים למעלה מקשרי אלבעותיהם: **שאין מגביה למעלה מן הליץ את** מברכת הר גריזים דשתיהן מפורש בחורה דהברכות עלתן נמי

מפורשות שהיה היפך הקללות המפורשות ארור האיש לגרכה אגל לשון ברכת המזון אינה מפורשת נתורה: לרבי יהודה אומר הרי הוא אומר כה. אכל לרכון לא משמע

להו עיכובא כה אלא ככה: קשיא דיה דר' יונתן. אינו לשון הברייתה אלה לשון פי׳ יונתן הגמרא וה"ג לה בסיפרי ר' אומר אי מה להלן וכו׳: ובתיב בל הימים. תימה חכתי עבודת יחיד מהיכא לן דאיתרבי דאיכא נשיאות כפים והא בכל הימים איכא נמי עבודת לבור כגון תמיד ונראה דודאי לדברי הכל אימעיט עבודת יחיד מנשיאות כפים ור' יונתן נמי אגב שיטפיה נקט ליה ולא הוה נשיאות כפים בכל יום אלא בעבודת תמיד כדתנו בפ"ה דסדר תמיד (דף לב:) דלאחר שנתנו איברים על גבי כבש ומלחום ירדו ובאו להן ללשכת הגזית אמר להן הממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו קראו עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר וברכו את העם ג' ברכות אמת ויליב ועבודה וברכת כהנים והוא הדין במוספין ובתמיד

של בין הערבים: ואיתקש ברכה לשירות. לעיל קאי דקאמר מקיש בניו לו אימא לענין שירות דוקא איתקוש להכי קאמר כיון דאיתקוש לשירות הוא הדין לברכה דהא איתקוש ברכה לשירות: אף אינו אלא בבינוי. רבינו הלל פי׳ בספרי בכינוי כגון אל אלהים לבאות ולא מסתבר דהיכי תיסק אדעתא לשבושי קרא למימר יברכך אלהים במקום שם בן ארבע אותיות אלא בכינוי יש לומר כקריאתו באל״ף דל״מ: קרי הוא אומר בכל המקום אשר אבא אליך וברכתיך. הכי תני בספרי בכל מקום אשר אני נגלה שם תהא מזכיר את שמי והיינו דקמתמה הכא בכל מקום ס"ד וכי בכל מקום אשר אני מצוה שמי להזכיר דהיינו אפילו בגבולין תברכו דבכל מקום אשר אבא אליך משמע אני בעלמי שיהא שם גילוי שכינה אלא מקרא מסורס הוא בכל מקום אשר אבא אליך שאני נגלה שם שם אני מצוך להזכיר שמי המיוחד לי והיינו דוקא בבית הבחירה והיינו דחתני בספרי בכל מקום אשר אני נגלה שם תהא מזכיר את שמי ונראה דמזה הטעם נמנעו כהנים לברך בשם המיוחד משמת שמעון הלדיק כדאמרי׳ בפרק טרף בקלפי (יותא דף לט:) לפי שלא זכו שוב לגילוי שכינה ונראה לר"י כהן שבירך ברכת כהנים בישיבה לא עשה ולא כלום הואיל ואיתקוש

תוספות שאנץ

מה משרת בעמידה : מברך בעמידה י"מ דכהן בעל תשובה ראוי הוא ב. השובה ואר הוא לדוכן ולא מקשי ליה לפסול עבודה דכהן . שנשתמד דכתיב לא יקרב אלי לשרתני ותנן בפ׳ בתרא דמנחו׳ כהנים ששימשו בבית חוניו לא ישמשו בירושלם הא בנוב וגבעון מותרין וכ"ש בזמן הזה לדוכז ואמרי׳ נמי התם . הרי אלו כבעלי מומיז ולא מצינו בשום מקום שבעל מום שפסול לדוכז אלא א״כ היו מומין שבגלוי שהעולם מסתכלין בו. אף בניו בנשיאות כפים ולא תקשי תו שכן כהן גדול דאין משיבין על ההיקש וכתיב כל הימים ואל תקשי לך תו ראש חדש ועבודת צבור ל״ה: לשנים קורא כהנים פ״ה כשיש שם שני כהנים לברך שליח צבוו . כשגמר ברכת הודאה (עד חוץ מבית הכנסת) ל"ה:

מימה לר"י אמאי לא נפקא לן מיניה מג"ש דברכה ברכה מהר גריזים מה להלן בקול רם אף כאן בקול רם ומצינו למימר דלא איצטריך אלא לר"י דלא יליף ליה מגזירה שוה אלא מכה: לשבים קורא בהגים. בירושלמי פרק אין עומדין אמר רב חסדא צריך שיהא החזן ישראל רב נחמן בר יצחק אומר אם היה כהן א' אומר כהן שנים אומר כהנים אמר רב חסדא אפי' כהן קורא כהנים שאין קורא כהנים אלא לאומו השבט: